

LECTIO UNDETRICESIMA¹

XXIX

Ο ΟΚΤΑΒΙΑΝΟΣ, Ο ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΡΑΚΙ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ²

ΜΕ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ, ΕΠΙΘΕΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

●	Κτητική	➔	Patria Aeneae Troia est
●	Διαιρετική	➔	Tarquinius, ultimus regum
●	Περιεχομένου	➔	Magnum pondus auri
●	Ιδιότητας [δηλώνει καταγωγή, μέτρο, διάρκεια, ηλικία, βάρος]	➔	Vir nobilissimi generis
●	Υποκειμενική	➔	Lex est fons aequitatis
●	Αντικειμενική	➔	Lex est fundamentum libertatis
●	Επεξηγηματική	➔	Nomen Asiae

ΜΕ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

●	Διαιρετική Συνήθως με ποσοτικά ή τοπικά επιρρήματα όπως: ubi, satis, parum και με γενική ουδετέρου επιθέτου ή αντωνυμίας όπως: tantum, quid, nihil	➔ ➔	Ubi terrarum sumus? Domi satis salutationum audio
---	--	------------	--

¹ Από το μάθημα XXIX εξετάζεται μόνο ως συντακτικό φαινόμενο Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ.

² Για τη ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ βλέπε και ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ σ. 144 - 148.

ΜΕ ΡΗΜΑΤΑ

●	Αντικείμενο	➡	Virorum meminī
●	Μνήμης ή λήθης / προσώπου ή πράγματος που θυμόμαστε με τη φράση venit mihi in mentem...	➡	Venit corvo in mentem verborum domini sui
●	Αξίας Με ρήματα όπως emo [=αγοράζω], vendo [πουλώ], aestimo [εκτιμώ, υπολογίζω] όταν δηλώνεται αφηρημένη αξία υλική ή ηθική	➡	Emit avem tanti, quanti nullam adhuc emerat
●	Εγκλήματος Με ρήματα όπως: accuso [=κατηγορώ], condemno [=καταδικάζω]	➡	Eum accusavit proditionis
●	Ενδιαφερομένου προσώπου με τα πρόσωπα ρήματα interest, refert	➡	Caesaris multum interfuit avem emere
●	Πράγματος που δηλώνει αιτία για την οποία μετανιώνουμε με τα πρόσωπα ρήματα paenitet, miseret	➡	Me paenitet verborum meorum
●	Χαρακτηριστικού γνωρίσματος με το ρήμα sum	➡	Sapientia generis Graeci est

LECTIO TRICESIMA¹

XXX

Ο ΛΙΚΙΝΙΟΣ ΜΟΥΡΗΝΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΗΘΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΔΟΤΙΚΗΣ²

ΜΕ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ, ΕΠΙΘΕΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

● Αντικειμενική Με επίθετα που δηλώνουν <i>ένωση, προσέγγιση, ομοιότητα, φιλική ή εχθρική διάθεση, υπακοή, απείθεια</i> κ.λπ.	➡	Ille similis effigiei mortui est
---	---	---

ΜΕ ΡΗΜΑΤΑ

● Έμμεσο αντικείμενο Με ρήματα όπως <i>λέγω (dico), δίνω (do)</i> και τα συγγενικά, συνώνυμα και αντίθετά τους. Με ρήματα σύνθετα με τις προθέσεις <i>ob, prae, pro, in</i>	➡	Signa Caesari tradunt
	➡	Marmor Phidiae obtulit
● Κτητική	➡	Filius mihi est
● Χαριστική / Αντιχαριστική	➡	Ille mihi errat
● Αναφοράς	➡	Ille mihi mortuus est
● Ποιητικό αίτιο	➡	Amanda est tibi

¹ Από το μάθημα XXX εξετάζεται μόνο ως συντακτικό φαινόμενο Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΔΟΤΙΚΗΣ.

² Για τη ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΔΟΤΙΚΗΣ βλέπε και ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ σ. 148 - 152.

χρήσιμη
πληροφορία!

μυθοφοβία;
χόμπι

Ιδιομορφία της λατινικής είναι η **δοτική του σκοπού** [δοτική αφηρημένου ουσιαστικού {στερεότυπες εκφράσεις όπως **exemplo, auxilio, usui**} και συναντάται συνήθως **πλάι σε τύπο του ρήματος sum {κατηγορηματική}**].

Μπορεί να προσδιορίζεται από επίθετο και δίπλα της μπορεί να υπάρχει μια άλλη δοτική {χαριστική, αντιχαριστική ή του έμμεσου αντικειμένου}

Murena patri magno **audiumento** fuit

[=Ο Μουρήνας για τον πατέρα του υπήρξε μεγάλη **βοήθεια**]

Caesar equitatum **auxilio** legionibus misit

[=Ο Καίσαρας έστειλε το ιππικό **σε βοήθεια** των λεγεώνων]

LECTIO PRIMA ET TRICESIMA¹

XXXI

Η ΓΕΝΝΑΙΟΤΗΤΑ ΔΕΝ ΒΓΑΙΝΕΙ ΠΑΝΤΑ ΣΕ ΚΑΛΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗΣ²

ΚΥΡΙΩΣ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ / SEPARATIVUS

● Τοπική προέλευση	➔	<i>Athenis</i> venio
● Καταγωγή	➔	Nobili <i>genere</i> natus
● Ύλη	➔	Poculum <i>auro</i>
● Απομάκρυνση ή χωρισμό απλή ή εμπρόθετη με ρήματα που σημαίνουν <i>απέχω</i> , <i>απομακρύνω</i> , <i>ελευθερώνω</i> , <i>χωρίζω</i> , <i>στερώ</i> , <i>εμποδίζω</i> π.χ. <i>abeo</i> , <i>abstineo</i>	➔	<i>Athenis</i> abeo
● Ποιητικό / εσωτερικό αίτιο	➔	<i>Timore</i> adducti abierunt
● Συγκριτική	➔	Marcella amabilior <i>Porcia</i> erat
● Διαιρετική	➔	Pauci [ex] <i>militibus</i>
● Σημείο εκκίνησης για εκτίμηση, κρίση	➔	Singulāris proelii <i>eventu</i> cernatur

ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ / INSTRUMENTALIS

● Συνοδεία	➔	[cum] <i>elephantis</i> Alpes transiit
● Τρόπο	➔	Tarquinius hoc <i>modo</i> imperium perdit
● Ιδιότητα	➔	homo <i>squalidā facie</i>
● Όργανο ή μέσο	➔	<i>hastā</i> eum transfixit
● Μέτρο	➔	<i>quanto</i> miles Latinus Romano virtūte antecellat

¹ Από το μάθημα XXX εξετάζεται μόνο ως συντακτικό φαινόμενο Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗΣ.

² Για τη ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗΣ βλέπε και ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ σσ. 154 - 161.

• Αναφορά	➡	<i>virtūte</i> antecellit
• Αιτία (εσωτερικό αίτιο)	➡	<i>cupiditāte</i> pugnandi permōtus
• Ποινή εδώ ανήκουν και οι στερεότυπες φράσεις <i>iussu</i> , <i>iniussu</i> , <i>rogātu</i> + γεν. (π.χ. <i>iniussu consulis</i>)	➡	<i>Morte</i> eum multavit
• Αξία	➡	Avem viginti <i>milibus</i> sestertium emit

ΤΟΠΙΚΗ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ / LOCATIVUS

• Τόπο	
• Χρόνο	

Οι προθέσεις που συντάσσονται με αφαιρετική

a (ab) + αφαιρετική	⇒ Ποιητικό αίτιο Τοπική αφετηρία Απομάκρυνση / προέλευση Έμμεση καταγωγή
cum + αφαιρετική	⇒ Συνοδεία Σύγκριση Βοήθεια Τρόπο
de + αφαιρετική	⇒ Αναφορά Τοπική αφετηρία / Χρονική αφετηρία Αναγκαστικό αίτιο
e (ex) + αφαιρετική	⇒ Τοπική / Χρονική αφετηρία Ύλη Συμφωνία Άμεση καταγωγή Αναγκαστικό αίτιο Διαιρεμένο όλο Έξοδο από μια κατάσταση
in + αφαιρετική	⇒ Στάση σε τόπο Χρονικό διάστημα στο οποίο έγινε κάτι Κατάσταση
pro + αφαιρετική	⇒ Τόπο (μπροστά από) Υπεράσπιση Αντάλλαγμα / ανταμοιβή Αντικατάσταση / αντιπροσώπευση

